

Arie Nijman uit Breedenbroek deed indertijd bij familieonderzoek een merkwaardige ontdekking. In het archief ontdekte hij de geboorteakte van Hendrika Nijman uit 1870. De akte bleek achttien jaar later, in 1888, te zijn gewijzigd, met toestemming van de Zutphense arrondissementsrechter. Daarbij was de naam van Hendrika veranderd in Hendrik Jan. Terecht, want hij zou de stamvader en naamgever worden van een hele clan. Het grote raadsel van de familie Nijman is tot dusver nooit opgelost.

Henk Nijman uit Winterswijk schreef in 1987 het boekje 'Waar bun i-j van?' ter gelegenheid van een familie-reünie. Hier kwamen de afstammelingen van Hendrik Jan bijeen. Die werd toen gehouden in de zaal van Ons Genoegen op de Haart. Ik vond dit boekje in het onvolprezen Staring Instituut.

Het boekje 'Waar bun i-j van' is tweetalig. Het is destijds geschreven in het Nederlands en Engels. Dit in verband met de emigranten van de familie, die onder de familienaam Winkelhorst in Canada wonen. De auteur is archivaris in de regio Lichtenvoorde, Groenlo en Eibergen, die eerder in deze rubriek opdook met het onderzoek naar Eeltink, de familienaam van zijn vrouw.

Henk Nijman: „We hebben geen idee hoe dat in 1870 gegaan is. Er is aangifte gedaan van een dochter, terwijl het een zoon had moeten zijn. Het blijft in de akte bij

Hoe Hendrika Nijman Hendrik Jan werd

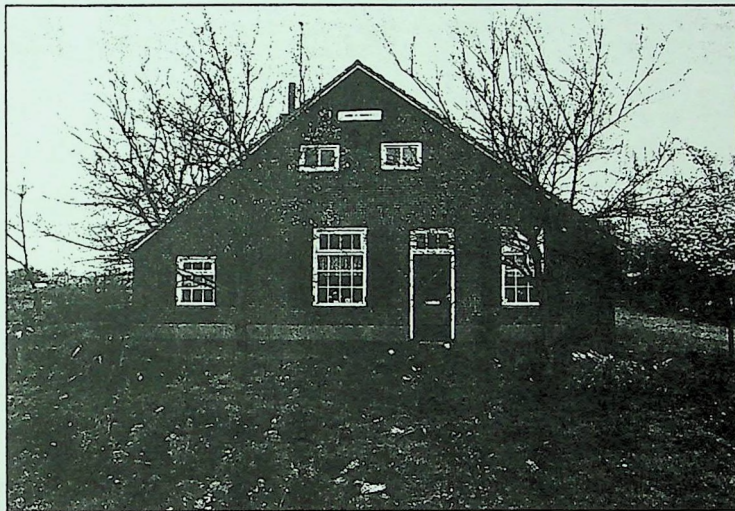

Rubriek over boerderij- en familienamen door Hank Harmsen
suggesties en aanvullingen 0543-472603, fax 471415.

een droge wijziging. Vader en getuigen hebben de fout geen van allen ontdekt. We vermoeden dat de vergissing pas na achttien jaar aan het licht is gekomen doordat de oproep voor de dienstplicht uitbleef." Dit veronderstelt echter dat de betrokkene zat te wachten op zo'n oproep, terwijl ieder zinnig denkend mens juist blij zou zijn met het uitblijven ervan. Aan een operatieve ingreep hoeft niet te worden gedacht: in 1870 was het zetten van een gebroken been al een medisch wonder.

Nijmansdijk

Henk Nijman baseerde zijn familie-onderzoek op eerder werk van Jan Nijman uit Aalten en diens broer Arie uit Breedenbroek (de wethouder). De stamboom begint

• 't Olde Nijman aan de hiernaar vernoemde Nijmansdijk in De Heurne. (Foto Ron Nagtzaam)

in De Heurne bij Dinxperlo, waar aan de Nijmansdijk twee huizen nog aan de familie-bakermat herinneren. De Nijmannen kunnen dus, zoals veel echt Achterhoekse families, bogen op een eigen straatnaam.

Als 'stamhuizen' komen we verder nog 'Het Loo' en 'De Fucker' in IJzerlo en 'Hoopmansweide' in Lintelo tegen. In de verpondingsboeken komt in De Heurne in 1648 Harbert Nijman voor als oudst bekende

naamdrager. Zijn zoon (?) Gerrit, geboren rond 1630, woonde op 'Niemand Stedeken in de kerspeldinxperlo, waarschijnlijk niks anders dan de Nijman in De Heurne. De stamboom gaat in mannelijke lijn verder met resp.

-Jan (geb. 1669) x Maria Klein Rensink (op Nijman)
-Hendrik (1712-1792) x Lotte Grievink (op Het Loo)
-Jan (1757-1809) x Hendrika Lohuis (op Het Loo)
-Hendrik (1795-1862) x Teuniskan Brethouwer
-Hendrik-Jan 1819-1890 x Janna Goorhuis (op de Fucker)
-Tony Nijman (1845-1915) x Frederika Kempink (op de Fucker)
-Hendrika, later Hendrik Jan (1870-1939) x Grada Sevriena Helmink (op Hoopmansweide).

Doleantie

Hendrik van 1795 werd geboren op Het Loo. In de vorige eeuw verscheen de familie Nijman op de Fucker, waar nog steeds afstammelingen wonen. Een groot boerenbedrijf was het niet. Bij de veertelling van 1865 bleken op de Fucker de veestapel te bestaan uit een koe en een kalf.

Vanuit boerderij Hoopmansweide trok Hendrik-Jan Nijman in 1910 naar de Griesdijk in De Heurne bij Aalten (nu Ebberts). De schoonmoeder van genoemde Hendrik-Jan, Berendina Aelda van Lochem, maakte in 1834 historie als de eerste dopelinge van de Afscheidenen in Aalten. De doleantie maakte in het 'Jeruzalem van de Achterhoek' zoveel emoties los, dat de politie er zondags aan te pas kwam.